Congrestoespraak Diederik Samsom - 16 februari 2014

Gesproken woord geldt

Beste mensen, vrienden, partijgenoten,

Mag ik om te beginnen nogmaals een geweldig applaus voor onze Olympische sporters die dit weekend weer zulke fantastische prestaties hebben neergezet bij het schaatsen!

Het is - om 1988 te citeren - een goed stel hoor, die Nederlandse ploeg, maar ons Europese team onder leiding van Paul Tang verdient minstens zo'n groot applaus!

Beste mensen,

Na de vreugde over de Olympische Spelen en onze Europese lijst wil ik ook met u stilstaan bij een moment van droefenis voor veel mensen in Nederland.

Gister was de herdenkingsdienst van Els Borst, Minister van Staat. Voormalig vicepremier en minister van Volksgezondheid. Els Borst was een aimabele politica, die met haar hart en haar verstand cruciale doorbraken wist te bereiken, met name op medisch ethisch terrein. Ik herinner me nog de verzuchting van mijn vader - zelf arts - toen hij hoorde van haar benoeming: "éindelijk een arts op het ministerie van Volksgezondheid". Ze heeft hem nooit teleurgesteld.

Ik wens haar familie, haar naasten en vrienden en heel D66 veel sterkte bij het verwerken van dit verlies.

Beste partijgenoten, vrienden,

Bijna anderhalf jaar geleden, na een zinderende verkiezingsuitslag, begonnen we in een ongebruikelijke coalitie aan een immense opdracht. Dit land uit de crisis halen, en koers zetten richting een sterker en socialer Nederland.

Een opdracht die het uiterste vergt, en niet alleen van coalitiepartijen.

Mark Rutte en ik kondigden bij de presentatie van het regeerakkoord al aan dat we voor de uitvoering van alle plannen samenwerking gingen zoeken. In de politiek en in de samenleving.

We wisten nog niet hoe we dat gingen doen, we hadden nog geen idee dat de economische tegenwind nog sterker zou worden.

We wisten maar een ding zeker: het is nodig.

Samenwerken om Nederland weer de weg omhoog te laten vinden.

Het was niet eenvoudig, er waren tegenslagen, er was kritiek, het botst onderling wel eens, maar we vonden elkaar. D66, ChristenUnie en SGP op de begroting,

vakbonden en werkgevers op een eerlijker arbeidsmarkt,

ziekenhuizen, zorgverzekeraars, en huisartsen voor een betere zorg,

milieuactivisten en energiebedrijven in een doorbraak voor duurzame energie.

Na 10 jaar waarin 5 kabinetten nauwelijks toekwamen aan regeren voordat ze alweer vielen,

waarin 300.000 mensen op het Museumplein de relatie tussen kabinet en vakbonden illustreerde en waarin de polarisatie de vooruitgang verlamde, wint ons land weer langzaam aan zelfvertrouwen.

Is Nederland aan het bewijzen dat ze het wel kan.

De handen ineen slaan voor een sterker en socialer Nederland.

En we boeken resultaten:

Voor het eerst in 40 jaar werkt een kabinet weer actief aan een eerlijker inkomensverdeling.

Lage inkomens kregen er een paar tientjes in de maand bij, hoge inkomens betalen iets meer.

De hypotheekrenteaftrek wordt teruggebracht tot wat ie ooit was. Niet langer een subsidie op rijkdom, maar een eerlijke stimulans voor woningbezit.

Ronald Plasterk legde een plafond in de topinkomens bij ziekenhuizen, woningbouwcorporaties en onderwijsinstellingen. En hij werkt alweer aan een volgende stap.

Vorige week loodsten Lodewijk Asscher en Mariëtte Hamer de grootste arbeidsmarktverbetering in 20 jaar door de Tweede Kamer: Flexwerkers krijgen meer zekerheid. De ontslagvergoeding wordt eerlijker; niet langer een dikke vergoeding voor die hoog opgeleide manager en de buschauffeur eruit met niks.

Martin Van Rijn rondde met senator Janette Beuving in de Eerste Kamer de jeugdwet af: weg met de versnippering en tussen wal en schip rakende kinderen, geen 7 hulpverleners meer in 1 gezin, maar gecoördineerd en op tijd hulp geven bij problemen. Er wordt al jaren over gepraat. Wij doen het.

En volgende week gaan Jetta Klijnsma en John Kerstens nog een diepgekoesterde wens in wetgeving omzetten: banen voor mensen met een arbeidshandicap. Werkgevers worden verplicht om plekken vrij te maken. Zodat ook zij een kans hebben op een baan, tussen collega's, met een gewoon salaris.

Jeroen Dijsselbloem heeft de aanpak van bonussen bij banken klaarliggen;

en als dat niet streng genoeg is helpt Henk Nijboer hem een handje.

Ik wist het al toen we begonnen, maar nu weet ik het zeker. Dames en heren, wij hebben een fantastisch team!

En.....650 gezinnen kregen een brief. Na soms jarenlange onzekerheid, angst en vertwijfeling hoorden 650 kinderen, en hun ouders, broertjes en zusjes, dat ze mogen blijven. Dankzij het kinderpardon. Omdat we vinden dat kinderen die hier zijn opgegroeid en geworteld, recht hebben op een toekomst in dit mooie land. En dat vinden we niet alleen, dat maken we ook waar.

Net als die investeringen in duurzame energie.

De tientallen miljoenen voor armoedebestrijding

De honderden extra wijkverpleegkundigen

En de duizenden schoonmakers die weer gewoon een vast contract krijgen.

Het zijn allemaal langgekoesterde wensen van de PvdA. We kunnen er nu uitvoering aan geven, in deze coalitie, met onze fractie en met onze mensen in het kabinet. En daar ben ik heel trots op!

En ja, om die wensen ook echt waar te maken, moeten we samenwerken met andere partijen. En daarbij compromissen sluiten. Wij hebben dat gedaan. Water bij de wijn gedaan. Wie in een democratie gaat voor alles of niks, krijgt niks. Wie bereid is samen te werken, die kan zijn idealen realiseren. Eerlijk delen en vooruitgang mogelijk maken, dat zijn ónze idealen!

Partijgenoten,

We boeken resultaten maar de weg naar het land van onze idealen is nog lang. Ik zou u graag voorspellen hoe lang precies en wat we onderweg nog tegenkomen. Maar ik weet dat niet. Niemand kan voorspellen welke wending de toekomst zal nemen. Wantrouw de politici, die zeggen dat bij hen alles blijft zoals het is, dat er niks hoeft te veranderen of dat de wereld 100% wordt zoals zij beloven.

Ik ga u die belofte niet doen. Ik ga u wel twee andere voorspellingen doen. Ten eerste: we zullen te maken krijgen met tegenslag, niet alles zal goed gaan. En we zullen ook fouten maken. En daarom mijn tweede voorspelling: we zullen iedere tegenslag en iedere mislukking en iedere fout maar op een manier beantwoorden: met een nieuwe poging.

Omdat de PvdA is opgericht om haar idealen van gelijkwaardigheid, gerechtigheid en vooruitgang wáár te maken.

Omdat we nooit opgeven bij tegenslag.

Het laatste wat mensen van ons verwachten is dat we het hoofd laten hangen als het even tegenzit.

Nee, juist als het tegenzit, verwachten mensen maar een ding van ons. Strijdbaarheid.

En die kunnen ze krijgen.

Wij blijven strijden voor onze idealen. Op weg naar het land van onze dromen.

Partijgenoten, het was geen gemakkelijk jaar. Dat merkten we op straat. De recessie duurde voor veel mensen gewoon te lang. De gesprekken met kiezers aan de deur werden langer, indringender, zorgelijker. Ik merkte het. En u merkte het ook.

Maar de afgelopen maanden en weken gebeurde er iets. We zagen het eerst in de kranten en in de statistieken van het CBS. Er breekt een tijd van herstel aan. En langzaam maar zeker zien het ook gewoon aan de keukentafel. Er zijn weer kijkers voor het huis; er meldt zich een koper. En de stroom sollicitatiebrieven van de 50plusser, wordt niet meer meteen afgewezen, maar er komen weer uitnodigingen. De kleine ondernemer krijgt weer orders. En de loonstrook bevatte voor mensen met een gewoon salaris eindelijk goed nieuws. We vinden de weg omhoog. Mensen durven weer naar de toekomst te kijken.

En die toekomst wordt steeds minder in Den Haag en steeds meer hier in gemeenten bepaald.

Hier wordt de strijd tegen de grote zorgbureaucratie, tegen de ontmenselijking van publieke diensten, tegen de vermarkting van de samenleving gewonnen.

In gemeenten kennen de bestuurders, de werkgevers en baanzoekenden elkaar. In de buurt wordt de zorg op maat geleverd, wordt afgerekend met de stopwatch-cultuur door uitbesteding en aanbesteding. Wordt samen met corporaties gebouwd aan goede en betaalbare woningen.

Ik zag het in Venlo waar wethouder Ramon Testroote de zorg in de buurt terugbracht, zonder marktwerking, zonder bureaucratie, zonder stopwatch. Door de wijkverpleegkundige gewoon weer de baas te maken. Ik sprak gister hier in de wijk Brabantpark ook een wijkverpleegkundige. Zij wordt nog altijd gemangeld in bureaucratie en het gevecht om cliënten. In Breda zat de PvdA de afgelopen jaren niet in het college. Dat is dus het verschil dat de PvdA kan maken.

Ik zag het in Leeuwarden waar de onverzettelijke Henk Deinum de directeur van het grote zuivelconcern Campina op zijn schouders tikte. In die wijk hierachter jouw fabriek, daar wonen jongens met weinig kansen. Ze hebben nog geen diploma, ze willen wel werken, geef jij ze nou een kans. Zo help je jongeren aan een baan. Regels en subsidies helpen, maar wat echt telt is het groot sociaaldemocratisch hart en de tomeloze gedrevenheid van een man als Henk Deinum.

Ik heb het gezien in Amsterdam waar Pieter Hilhorst - de man die als ombudsman recht op de problemen afging - nu als wethouder deur aan deur aanbelt als dat nodig is, of het nu is om gezinnen uit de problemen te halen, de falende vader streng toe te spreken of tienduizend per ongeluk overgemaakte euro’s terug te halen. Hij doet het, met succes.

Het is op 19 maart aan Nederland om te bepalen hoe dit verder gaat. Komende jaren worden de verantwoordelijkheden van gemeenten groter. Zorg, werk, wonen. Het lokale bestuur is daar straks aan zet. Daarom zijn de komende verkiezingen zo belangrijk: meer dan ooit doet het ertoe wie de keuzes maakt in uw gemeente.

Kiest Nederland voor een partij die liever de belasting op dure huizen verlaagt dan het geld aan zorg, onderwijs en sociale voorzieningen te besteden?

Kiest Nederland voor een partij die al zijn energie steekt in het verzet tegen alle veranderingen en verantwoordelijkheden, die het motto "100% tevree of anders nee" hanteert, in plaats van samen te werken met anderen voor het verbeteren van de zorg en het verbeteren van de buurt?

Of kiest Nederland voor een partij die zorg, werk en wonen in haar genen heeft, en die in haar keuzes gedreven wordt door de ambitie om de zorg voor iedereen toegankelijk te maken, en iedereen een kans op een baan te bieden. Een partij die zich niet neerlegt bij de scheiding tussen dure wijken en achterstandswijken, maar die dag na dag strijd voor ongedeelde steden en dorpen. Een partij die niet alleen praat over emancipatie en integratie, maar waar de zonen of dochters van immigranten met hard werken gewoon wethouder of zelfs burgemeester van een heel grote stad kunnen worden. Wil je op zo'n partij stemmen, dan stem je op de Partij van de Arbeid.

Een sterker Nederland. Een socialer Nederland. Voor dat Nederland gaan we deur voor deur, straat voor straat, buurt voor buurt om campagne te voeren. Delen we honderdduizenden rozen uit, spreken we miljoenen mensen, vertellen we keer op keer ons verhaal over het land van onze idealen.

Omdat ons verhaal de moeite waard is om voor te strijden

Omdat we het doen voor de mensen die ons nodig hebben

Samen op weg naar een fantastische uitslag op 19 maart!

Dank u wel.